

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v torek, dne 6. avgusta 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 91.

Sestanek trgovcev z vinom in žganjem na debelo v Ljubljani.

V ponedeljek, dne 5. t. m. se je vršil na inicijativo gremija trgovcev v zborovalnici Zbornice za TOI sestanek vinskih interesentov iz ljubljanske oblasti. Številna udeležba je pričala, da se tudi v tej stroki pojavlja zdrav in močan duh po tesnejšem medsebojnem delovanju.

V odsotnosti veletržca g. Karla Bolaffija, ki je bil nujno zadržan, je zborovanje otvoril g. Mejač, veletržec iz Komende. V svojem uvodnem pozdravu je omenil, da so nepravilne, ki so zavladale v poslovnem prometu, bile razlog, da so se interese združili za tesnejše sodelovanje in osnivanje združenja trgovcev z vinom in žganjem za celo državo s sedežem v Beogradu. Ustanovni občni zbor združenja se je vršil dne 30. junija t. l. v Beogradu, na katerem sta bila iz Slovenije gg. Bolaffio in Mejač. Prvotna pravila združenja, ki jih je uprava poslala posameznim pododborom v izjavo, so bila odklonjena, ker niso odgovarjala namenom posameznih pokrajin. »Savez trgovca u Hrvatskoj i Slavoniji« je izdelal nova, ki so bila z malimi izjemami soglasno odobrena in sprejeta.

Po celi državi se snujejo sedaj pododbori glavnega združenja, katerih naloga bo, da pomagajo sodelovati in staviti predloge in želje posameznih pokrajin in jih prilagoditi skupnim željam. Upamo, da bodo trgovci z vinom in žganjem iz ljubljanske kakor tudi iz mariborske oblasti pokazali enodušnost in se priključili pododboru ter mu pomagali pri njegovem delovanju za zboljšanje sedanjega položaja.

Ustanovni občni zbor združenja je posetil tudi načelnik ministrstva za kmetijstvo in vode dr. Stojković, ki je v svojih izjavah povdaril, da bi naj pododbori čimprej položili temelj čvrsti organizaciji veletrgovine z vinom in žganjem, katere glavni namen naj bo napredek v pogledu konsuma kakor tudi v pogledu eksporta. Povdarjal je, da je treba baš potom dobrih organizacij pospeševati vinski trgovino kakor tudi trgovino z žganjem ter ji pridobiti zaščito pri vseh oblastvih.

Na ustanovnem občnem zboru je bi-

lo stavljenih več stvarnih predlogov, tako glede zasebnih prostih skladišč, ki naj bi uživala iste olajšave in pravice, kakor kleti producentov, trošarino naj plača pri spravljaju v potrošnje gostilničar oziroma neposredni konsument. Trošarina je mišljena z vsemi dokladi. Fin. ministru se je predlagalo, da naj se pri pobiranju trošarine sprejme švicarski sistem; tam pobira trošarino občina v lastnem delokrogu po občinskih organih. 30% trošarine odpošilja občina državi, 30% oblasti, 30% zadrži občina sama, 10% pa ima občina za inkaso pri gostilničarjih oziroma pri neposrednih konsumentih za stroške pobiranja trošarine. Pri nas naj bi se uvedla trošarina z oblastno in občinsko doklado vred največ 1 Din pri litru vina ter naj bi se pobiranje vršilo po gornjem sistemu.

Nadalje se je predlagalo, da se naj bi uvedlo za celo državo pavšaliranje državne trošarine po občinah, kakor se je doslej prakticiralo na Hrvatskem in Slavoniji. Občine pa naj zopet za državno trošarino za oblastno in občinsko doklado na vino pavšalirajo vse gostilničarje v občini. Za podlago služi prodaja zadnjih treh let. Pri pavšaliranju odpade nepotrebna kontrola po organih finančne kontrole, pri veletrgovini z vinom, kakor tudi pri gostilničarju.

Posebno se je opozorilo g. finančnega ministra na močno tihotapljenje žganja in potrebo, da se prične pečatenje kotlov tudi pri producentih, ker se bo le na ta način preprečilo tako razširjeno tihotapljenje žganja itd.

Po poročilu g. Mejača se je izvolil odbor, ki bo vodil posle bodočega pododborja in sicer: za predsednika: g. Karla Bolaffija; podpredsednika: g. Petra Stepiča; odbornikov: gg. Mejača, Levičarja, Podborška, Levaniča, Ogrina, Šušteršiča, dr. Basaja in Viktorja Medena.

V zmislu sklepa se bo izdelal tudi poslovnik, končno se je določila tudi članarina, ki jo bo plačal vsak pristopnik.

Želimo novoustanovljenemu pododboru v njegovem delovanju največ uspeha.

Velika gospodarsko-lovska razstava v Ljubljani.

V sporazumu s Slovenskim lovskim društvom namerava podružnica Ljubljanskega jugoslov. šumarskega združenja prirediti v jeseni prihodnjega leta v prostorih ljubljanskega velesejma gozdarsko-lovske razstavo.

Glasom programa, ki smo ga že pred časom objavili v našem listu, ima gozdarska razstava namen pokazati nazorno širšim slojem poleg važnosti, velikosti, vzgoje, varstva in ukoriščenje gozdov tudi racionelno izdelavo in uporabo vseh gozdnih pridelkov.

Predočiti se namerava racionelno delovanje raznih gospodarskih panog v zvezi z gozdnim gospodarstvom in tu pridejo v poštev: obširno polje lesne industrije, razne obrti kakor: stavbna, hišna, ladjedelna, mizarstvo, tesarstvo, kolarstvo, rezbarstvo, strugarstvo itd., poraba lesnih izdelkov v poljedelstvu, papirna industrija, suha roba, obrt za igrače, poraba lubja v strojarstvu, oglarenje, kemična izraba lesa in drv, poraba poststranskih gozdnih pridelkov: semena, sadja, gob, zdravilnih zelišč i. dr.

Za smotreno izvršitev te obsežne naloge je pa neobhodno potrebno sodelovanje vseh na uspešni prireditvi razstave zaniteresiranih krogov.

Podružnica J. Š. U. je že pozvala vsa domača podjetja, da se udeležijo te za gozdarsko stroko in vse v zvezi z njo stoječe panoge velevažne prireditve in da razstavijo izdelke domače industrije ali obrti.

Kakor smo informirani, so se že vsa večja podjetja odzvala pozivu za sodelovanje na tej prireditvi, ki obeta postati v resnici nekaj redkega, česar doslej še nismo videli. Ni izključeno, da se bo prireditev, ki je bila prvotno namenjena v ožjih mejah Slovenije, razširila na vso državo, in to na željo kompetentnih državnih faktorjev, ki so že doslej pokazali za to dokaj zmisla in naklonili že tudi gnotne podpore.

Ožji odbor, kateremu predseduje naš priznani strokovnjak g. ing. Rustia, je že preko pripravjalnih del in se trudi že na podrobnostih. Dela napredujejo dobro in nam člani odbora, v katerem so samo stari priznani strokovnjaki, jamčijo, da bo pomagala ta prireditev našemu gozdnemu gospodarstvu in lesni trgovini do dokajšnjega ugleda, pa tudi do gnotnih uspehov. Želimo zato, da bi naša lesna podjetja pokazala napram prireditvi pozornost, ki jo v resnici zasluži.

USTANOVITEV PRVE TVORNICE ALUMINIJA V NAŠI DRŽAVI.

Vest, da namerava francoska družba »La Dalmatienne«, ki je, kakor znano, prevzela Sufidova podjetja v Dalmaciji, ustanoviti tvornico aluminija, se potrjuje. Predstavniki družbe »La Dalmatienne« se že pogajajo z lastniki bauksitnih rudnikov v Dalmaciji in Hercegovini. Za tvornico aluminija ima Dalmacija vse potrebne pogoje, in sicer dobro sirovino in ceneno električno strujo. V zvezi z nameravano ustanovitvijo te tvornice se razpravlja tudi o eventualni gradbi železniške proge Mostar—Split, po kateri bi se prevažala bauksitna ruda iz Hercegovine v Dalmacijo.

* * *

Industrija in splošna carinska tarifa.

(Referat Ivan Mohoriča, tajnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, na konferenci zbornice dne 26. in 27. maja t. l. v Novem Sadu.)

(Nadaljevanje.)

12. Tarifa kot sredstvo za trgovinska pogajanja.

Splošna carinska tarifa iz leta 1925 v oni obliki in višini, v kateri je bila uveljavljena, je morala biti eden glavnih instrumentov za uspešno vojenje trgovinskih pogajanj s tujimi državami. Carinske postavke, ki se v njej nahajajo, označene kot minimalne carine, v resnici niso bile resno mišljene kot najskrajnejša mera, pod katero se pod nikakršnimi pogoji ne sme iti, oziroma ki morajo biti skrajna meja tudi za tarifne pogodbe, kar bi pravzaprav edino odgovarjalo zmislu izraza »minimalne« carine. Baš nasprotno. Minimalne postavke naše tarife so predstavljale samo podlago, na kateri so se vršila pogajanja, a katera je bilo po splošnem stanju pogajanj v pogodbeni tarifi z dotično državo znižati, oziroma vezati.

Zlasti velja to v pogledu carin na industrijske izdelke, ker je bila osnovna tendenca naše politike trgovinskih pogajanj kot agrarne države vedno usmerjena na to, da se po možnosti osigura čim povoljnije pospeševanje izvoza naših agrarnih izdelkov na inozemska tržišča, kar se navadno praktično doseže s tem, da se popuste in koncesije, ki jih dajejo tuje države na svoji uvozni carini za naše agrarne izdelke, kompenzira s popusti na industrijske izdelke, katere ima dotična država interes uvoziti v našo državo. Iz pogodbenih tarif se razvidi, da je pri sklepanju trgovinskih pogodb, izvzemši 13 postavk v pogodbi z Italijo, šle samo za znižanje industrijskih carin. Zahteve tujih držav, katerim se je moralo zadostiti, so zadevale poleg carine na predmete, ki jih ne izdelujemo v državi, oziroma ki jih ne izdelujemo v zadostni količini v državi, tudi izdelke, v katerih smo v stanju, pokriti celokupno potrebo države, in kjer nam inozemski uvoz ni bil potreben ter zaželjen.

13. Tarifna politika dosedanjih pogodb.

Dosedaj smo sklenili z inozemstvom sedem tarifnih pogodb. Uvoz iz držav, s katerimi imamo tarifne pogodbe, predstavlja 43% celokupne naše uvozne trgovine. Po stanju iz l. 1928 so te države udeležene na našem uvoznem prometu s sledečimi odstotki celokupnega importa:

1. Avstrija	17.29%
2. Nemčija	13.61%
3. Italija	12. — %
4. Anglija	5.7 %
5. Francija	4.51%
6. Grčija	1.28%
7. Belgija	0.70%

S tem pa program trgovinskih pogodb še ni izčrpan. V letošnjem letu se imajo vršiti pogajanja s Poljsko, Bolgarijo, Romunijo in Spanijo. Računa se nadalje, da bo morda prišlo do tarifnih pogajanj s češkoslovaško republiko. Te zadnje države so udeležene na naši uvozni trgovini s 23.43%.

V dosedanjih tarifnih pogodbah je

Mere za jesenko izvozno sczeno.

Da se omilijo težave, ki se pojavljajo vsako leto ob času izvozne sezone, je železniška uprava uvedla za letošnjo izvozno sezono celo vrsto mer in odredb. Nedostatek, ki zelo občutno prizadene naglo razvijanje poslov in hitro cirkulacijo vagonov, obstoji zlasti v tem, da se prevozniki zadostno ne brigajo za dokumente (uverjenja o zavarovanju valute), ki so potrebni za carinjenje. Radi manjkanja in nepravilnosti dokumentov, se vagoni z dotičnimi pošiljkami prekočasno zadržujejo na postajah, premikajo od tira na tir in ovirajo pravilno in hitro delo pri manevriranju.

Pemanjkanju vagonov se more v veliki meri odpmoči s hitro cirkulacijo. Zbog tega je v interesu prevoznikov, da tudi od svoje strani skušajo odkloniti nedostatke, katerih posledice morajo nositi sami.

Nedostatki v tem pogledu so sledeči:

1. Da se tovrstnim listom sploh ne

prilagajo dokumenti, ali da se prilagajo taki dokumenti, ki niso pravilni (uverjenja o zavarovanju valute).

2. Ako so dokumenti deponirani, da se ne navede, kje se nahajajo, odnosno na katero uverjenje je nakazati pošiljko.

3. Da prevozniki ne vodijo zadostno evidenco o izcrpanih kumulativnih uverenjih v zvezi z odposlanimi pošiljkami, vsled česar za mnoge pošiljke manjkajo uverjenja, ki se morajo komaj naknadno dobiti.

Generalna direkcija državnih železnic opozarja prevoznike na gornje s prošnjo, da to v lastnem interesu točno upoštevajo.

GOSPODARSKI TEDEEN V LJUTOMERU.

V nedeljo dne 11. t. m. se odpre v Ljutomeru gospodarski teden, ki bo združen z industrijsko, obrtno in poljedelsko razstavo, razstavo perutnine in plemenske živine. Priredile se bodo velike konjske dirke itd., na kar opozarjamo vse gospodarje.

bilo znižanih 142 carinskih postavk, oziroma vezanih v celoti, 240 se je vezalo samo deloma za poedine točke, oziroma za poedine predmete. Ako vpoštevamo, da vsebuje naša carinska tarifa 700 postavk, predstavlja to že samo po sebi veliko imobilizacijo, ki se pa bode še povečala, ko se sklenejo tarifne pogodbe z navedenimi državami. Te številke obenem kažejo, da naša avtonomna carinska tarifa iz leta 1925 res ni bila definitivna linija za zaščito industrijske delavnosti, ampak da je bila naša industrija ves čas v nekakšnem mobilnem stanju in se je morala na vso moč prizadevati, da reši vsaj oni najskrajnejši potreben del, da more obvarovati v konkurenci z inozemsko industrijo svojo pozicijo.

Veliki so bili napori industrije, da je ubranila nekatere najvažnejše postojanke in da nismo imeli tako odločne podpore industrijskega odelenja Ministrstva trgovine, bi bilo morda prišlo pri trgovinskih pogajanjih še do večjih koncesij. Žalobno moramo takoj pripomniti, da tarifne pogodbe, ki regulirajo naše carinsko-politične odnose napram inozemstvu, v veliki večini nimajo značaja definitivnih dolgotrajnih pogodb, marveč so sklenjene za kratko dobo. Obstoji sicer možnost tihga avtomatičnega podaljšanja veljavnosti pogodb, če se v pogodbenem roku ne odkážejo, vendar značijo v kljub temu vse te pogodbe za našo industrijo v tarifnem pogledu element stalne nesigurnosti, ker po teče veljavnost nekaterih pogodb še to leto in nastane tako neposredna možnost ponovnih pogajanj na eventualno razširjeni podlagi, v katerih se bode lahko zopet zahtevalo popuste na uvoznih carinah za naše industrijske izdelke.

Uzakonjene trgovinske pogodbe so v veljavi:

z Italijo do 14. novembra 1931,
z Avstrijo do 30. decembra 1931,
z Belgijo do 25. februarja 1933,
z Anglijo do 28. februarja 1933,
z Nemčijo do 20. decembra 1929,
z Grčijo do 1. novembra 1929 in
s Francijo do 15. maja 1932.

14. Liberalnost naše trgovinske politike.

O naši trgovinski politiki napram inozemstvu moram povdariti, da je bila v povojnih letih večje preveč liberalna. Brezpogojno bolj, kakor je bilo za sistematično zgradbo in organizacijo industrije v državi oportuno in koristno. Tuje države so uporabljale proti uvozu agrarnih izdelkov, ki jih mi izvozimo, sistem uvoznih dovoljenj in prepovedi, kontingentiale so dovoz, povečevale zaščito domače produkcije z vsemi razpoložljivimi sredstvi in se trudile, da dajo možnost zaščite domačega dela vedno večjo elasticiteto. Nekateri države so uvedle koeficiente za zlato temeljno carino, druge so zopet valorizirale carine, tretje so z noveliranjem carinsko-tarifnega zakona poviševale uvozne carine in razen tega surogirale carinsko zaščito še z davkom na poslovni promet na ta način, da so uvedene za poedine predmete po gospodarskih prilikah diferencirane stopnje v različni višini procentualne obremenitve faktorne vrednosti uvoženega blaga. S tem so praktično vrednost danih koncesij v tarifnih pogodbah zelo spretno in v znatni meri zmanjšali in izigrali.

Pri nas pa vsega tega ni bilo. Marveč baš nasprotno, da je konkurenčno inozemsko blago pri uvozu oproščeno davka na poslovni promet in plača davek samo domači industrija, ki izdeluje blago tako, da se efekt carinske zaščite tudi v tem pogledu zmanjšuje. Naša carinska tarifa predvideva v členu 13.—17. razna carinsko-politična pooblastila za ministrski svet. Tako je na primer določeno, da more ministrski svet, kadar to zahtevajo splošni državni interesi, zabraniti uvoz, izvoz ali prevoz določenega blaga za poedine oblasti, oziroma da more znižati ali ukiniti uvozne ali izvozne carine za poedine predmete.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

K poravnavi Slavske banke.

Po številkah, ki jih je dala na razpolago uprava konkurza Slovenske banke, je finančno stanje tega konkurza sledeče:

Gotovine, ki je naložena pri raznih denarnih zavodih, je okrog 30.800.000 dinarjev. Od nerealiziranih aktiv v nominalnem iznosu okrog 53 milijonov dinarjev je po strogi ocenitvi varnih in dobrih terjatev še za 4.727.000 dinarjev, negarantiranih (nekritih) terjatev pa za 2.778.000 Din in nesigurnih (dubioznih) terjatev 2 milijona 350.000 Din, tako da iznaša celokupna imovina 40.655.000 Din.

Bremena (pasiva) konkurzne mase obsegajo:

1. terjatve I. razreda, ki jih je plačati s 100% in ki obsegajo poleg nekaterih manjših terjatev še neizplačane uradniške odpravnine, stroške konkurznega postopanja in odvetniške stroške v skupnem znesku 6 milijonov 755.000 Din in eventualni dve večji terjatvi, za kateri teče pravda, v iznosu 2.350.000 Din;

2. obstoječe (prijavljene in neprijavljene) terjatve II. razreda (vloge na knjižice in v tek, računu) v iznosu 119.655.000 v kvoti 22% je 26 milijonov 324.100 Din;

3. takso za poravnalno pogodbo 550.000 Din;

4. dne 25. julija t. l. likvidirane terjatve II. razreda 896.000 Din v kvoti 22% je 197.000 Din;

5. event. tudi še neprijavljene terjatve izseljencev v iznosu 1.182.993-59 dinarjev, od katerih iznaša 22-odstotna kvota 260.238 Din. Vsota pasiv torej 36.436.338 Din.

Imetje presega potemtakem bremena za 4.218.662 Din.

Če tudi pri aktivih dvomljive terjatve v znesku 2.350.000 Din navzlic temu, da se med njimi nahaja za okrog 4½ milijona menic z dvema dobrima podpisoma, popolnoma črta, ostane na podlagi 22-odstotne

UGOTOVITEV MESNIH CEN NA LJUBLJANSKEM TRGU.

Ker je bilo zadnje čase v časopisju objavljeno, da se je prašičje meso, kakor tudi mast in slanina v Ljubljani podražila, je mestno tržno nadzorstvo ugotovilo na licu mesta, da so cene sledeče: 1 kg prašičjega mesa I. 25 do 27 Din, 1 kg prašičjega mesa II. 20 do 22 Din, trebušna slanina 26 do 27 Din, slanina, salo in riba 29 do 30 Din. Prašičje meso, kakor tudi mast se torej ni nič podražila.

Mestno tržno nadzorstvo.

* * *

Priobčujemo gornjo ugotovitev in želimo, da se javnost radi netočnih in izmišljenih vesti o prevelikih dobičkih mesarjev že vendar enkrat pomiri. V Ljubljani je konkurenca med mesarji taka, da se cene mesu ne morejo gibati preko mej, koje določajo faktorji, na katere mesarji ne morejo vplivati. Da so pa cene specijelno v Ljubljani višje kot v drugih mestih, in to ne samo cene za meso, ampak tudi za druge življenske potrebščine in za življenje v Ljubljani sploh, temu niso pač krivi obrtniki, ampak je vzrok za to iskati drugje!

UREDITEV PROMETA V BAZENU THAON DE REVEL.

Dne 5. t. m. dopoldne se je sestala v Opatiji jugoslovansko-italijanska komisija, ki ima za nalogo, da se promet v našem bazenu Thaon de Revel na Reki, kakor tudi na reški železniški postaji izvede v zmislu rimskega sporazuma in nettunskih konvencij. Našo delegacijo tvorijo ing. Makso Klodič, pomočnik ravnatelja ljubljanskega želez. ravnateljstva, Bodnar, načelnik komercialnega oddelka zagrebškega žel. ravnateljstva, ing. Štuhofler iz strojnega oddelka zagrebškega ravnateljstva ter načelnik sekcije Delnice—Sušak ing. Klaič. Poleg tega sta navzoča tudi nadzornika iz glavnega ravnateljstva državnih železnic

poravnave presežka preko vseh pasiv za okrog 1.868.000 Din.

Ugovarjati bi se utegnulo, da je k pasivam treba pristeti še sporne terjatve II. razreda v znesku 22.770.000 dinarjev, pri katerih da je treba računati vsaj 50% od te vsote, t. j. 11 milijonov 385.000 Din za primer vtožitve, od česar iznaša 22-odstotna kvota 2.503.600 Din.

Na to imamo pripomniti, da se je na zboru upnikov dne 29. m. m. ugovarjalo, da je Trboveljska družba izjavila, da, ako pride do poravnave, ona ne bo zahtevala plačila svoje terjatve v iznosu 14.100.000 Din, katera terjatve se nahaja med spornimi terjatvami.

Iz povedanega sledi, da je v nabrani gotovini in v še nerealiziranih terjatvah dovolj kritja za izplačilo 22-odstotne kvote upnikom II. razreda, kakor tudi za izplačilo 100% terjatev I. razreda in da torej bivši upravni svetniki Slavske banke na podlagi 22-odstotne poravnave ne bodo plačali nobenega doprinosa za upnike, da pa utegnejo ob previdni izvedbi likvidacije še nekaj zaslužiti.

Trditve, da naši ljudje izgubijo v tem konkurzu skoro štiri petine svojih vlog, ni točna. Vlagatelji Slovenske banke izgube vloženo glavnicu po stanju z obrestmi do 24. septembra 1926, dobe pa samo nekako triletne obresti, računane po 7% od 24. septembra 1926 dalje. Izgubljenih je torej nad 120 milijonov vlog, 100 milijonov delniške glavnice in nad 15 milijonov rezerv. Kaj te ogromne izgube pomenijo za naše narodno gospodarstvo, je jasno kot beli dan!

Za poslovanje Slavske banke odgovorni činitelji so opetovano obečali doprinose za odškodovanje upnikov te nesrečne banke, toda ko je do tega prišlo, da bi bilo treba šteti par milijončkov za povišanje 22-odstotne kvote, smo našli pri njih gluha ušesa, zakrknjeno srce in trdno zapete žepe.

Podbregar in Hart, dalje veterinar Petrovič iz kmetijskega ministrstva, ki posluje kot okrajni veterinar na Sušaku, ter upravnik carinarnice na Sušaku Minkovič. Komisija bo delala več dni, ker gre za končno podrobno izvedbo nettunskih konvencij in za to, da se že v jesenski sezoni uredi carinska, železniška in veterinarska služba.

Iz naših organizacij

Gremij trgovcev za politični okraj Slovenjgradec in Prevalje vabi na izredno občno zborovanje gremija trgovcev za politični okraj Slovenjgradec in Prevalje, ki se bo vršilo dne 12. avgusta 1929 ob pol 12. uri v posebni dvorani kolo-dvorske restavracije Komauer-ja v Dravogradu s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav načelnika. 2. Določitev pravilnika (preizkuševalni red) o vajeniški preizkušnji. 3. Volitev preizkuševalne komisije. 4. Dopnilo § 10 gremijalnega pravila o zdravniški preiskavi vajencev. 5. Slučajnosti in samostojni predlogi. Načelstvo vabi na izredni občni zbor na podlagi naredbe velikega župana mariborske oblasti O. br. 633/3 od 31. maja 1929, odnosno srezkega poglavstva v Slovenjgradu št. 3881/1 od 11. junija 1929. Istočasno se člani opozorijo, da je za vse one trgovce, ki so sposobni držati vajence, udeležba obvezna. Vsak neutemeljeni izostanek je v smislu obrtnega reda odnosno čl. 87 finančnega zakona za 1925/26, »Uradni list« št. 138/38-1925, z denarno globo do 300 Din kaznjiv. Kjer bode trgovski pomočnik povabljen, je dolžnost trgovca, da tudi tega odpošlje na občni zbor. V slučaju nesklepčnosti se v smislu § 17 gremijalnega pravila vrši eno uro pozneje drug izredni občni zbor ravnotam in z istim dnevnim redom, ki pa sklepa veljavno neglede na število navzočih članov. — Za načelstvo gremija trgovcev: Janko Klun s. r.

Naročajte »Trgovski list«!

Po svetu

Prva Hrvatsko-Slavonska sladkorno-industrijska d. d. v Osijeku je zvišala delniško glavnicu od 22 milijonov Din na 30.800.000 Din.

Francoska avtomobilna tvrdka Citroën bo zgradila v Varšavi na Poljskem nontazno tovarno.

V svrhu elektrifikacije španskih železnic se je ustanovil mednarodni konsorcij, v katerem je poleg drugih tvrdk tudi berlinska Siemens d. d.

»Otatvi«, nemška rudniška in železniška družba, razdeljuje dividendo 16²/₃%; lani 12¹/₂%.

Štiri angleške kemične družbe so se ob udeležbi Imperial Chemical Ind. združile z glavnicu 7 milijonov funtov v novo podjetje, ki se bo v prvi vrsti pečalo z izdelovanjem superfosfatov. Pozneje bo podjetje raztegnilo svoj obrat tudi na druge stroke.

Pridelek hmelja v Jugovzhodni Nemčiji dobro obeta; lanskim zalog je le še prav malo.

Proti ameriški carinski noveli so glasno protestirali belgijski tovarnarji portlandskega cementa. Hkrati so predlagali skupno mednarodno fronto izdelovalcev cementa proti ameriškim načrtom.

Evropski producenti vina so se združili v propagandno vojsko proti ameriški itd. prohibiciji.

Pivovarn v Češkoslovaški je bilo lani 473; producirale so 11.055.000 hl piva. Domača poraba je znašala 97,7%, izvoz 2,3%. Davek od piva je dal državi nad 283 milijonov Kč, deželam nad 99 milijonov.

Elektrarne v Slovaški bodo dvignili na trikratno kapaciteto, in sicer že letos.

Zadolženje sveta na Ogrskem cenijo na 2,8 milijard pengö, kar pomeni 24% obremenitev vrednosti zemlje. Če vzamemo zraven še obremenitev izven zemljiške knjige, se dvigne razmerje na 50 odstotkov.

Glede prelevitve agrarne produkcije se pogajajo na Ogrskem. Uvideli so potrebo, da odtegnejo ca 1 mil. ha sveta pšenici ter da namesto nje kultivirajo trgovske rastline. Zgodilo se bo to postopoma. Za tekoče leto bo dobilo poljedelstvo podporo 20 milijonov v svrhu nakupa potrebnih strojev in semen.

Svinec je bil v zadnjem času trden, a cene niso poskočile, ker je bila ponudba trajno velika.

Baker tendira slabo, kljub raznim poskusom za zboljšanje cen.

Bakrene rudnike v Rodeziji (Južna Afrika) bodo spojili v trust. S tem bodo dosegli lažjo nabavo kapitala in bodo lažje rešili delavski problem, ki igra v vsem afriškem rudarstvu veliko vlogo.

Komisija za zemsko biologijo in biokemijo je zborovala od 25. do 28. julija v Stockholmu. Drugo leto se bo kongres vršil v Leningradu in bo udeležencem potom posebnega vlaka omogočen tudi obisk Sibirije.

Z lanom obdelani svet v Latviji je padel letos za 15 do 20 odstotkov in meri samo 45.000 ha (lani 65.000, predlanskim 63.000 ha). Nazadovanje pripisujejo v prvi vrsti pomanjkanju semen. Latvija je kot obrobna država bivše Rusije med prvimi producenti lanu na svetu.

Skodove delnice bodo vpeljane v septembru na borzi v Parizu, in najbrž tudi delnice Živno-banke.

Cina prodajo zmeraj manj in se pozna to v cenah. Hočejo mu dobiti nove uporabne možnosti in hočejo znižati produkcijske stroške.

V cinku slejkoprej ni nobenih prodajnih možnosti. Upajo na zboljšanje, a vsled slabega sadnega pridelka bodo prodali malo konzerv.

Zapadli dolg Francije Ameriki v znesku 400 mil. dolarjev bi moral biti izplačan te dni. Državni tajnik Mellon je dovolil, da se izplačilo odgodi.

Velik štrajk v tekstilni industriji je izbruhnil v Angliji; dobiček imajo seveda druge države s tekstilno industrijo, tako Nemčija, Češkoslovaška, Francija, Italija itd.

Turkish Petroleum Co je spremenila svoje ime v Irak Petroleum Co.

**RAZVOJ POSLOV V DOMAČI
TEKSTINI INDUSTRIJI.**

Iz letnega poročila, ki je bilo podano na občnem zboru Jugoslovanske tekstilne industrije Mautner d. d. v Ljubljani, dne 5. julija t. l., posnemamo:

Slaba žetev v letu 1927 je tudi v prvem polletju leta 1928 bistveno neugodno vplivala na naš promet. Prodaja in inkaso sta bila vseskozi nepovoljna. V drugi polovici minulega leta pa se je promet razvijal nekako ugodneje, koncem leta pa se je zopet precej znižal. Poleg tega je v zadnjem času nastala cela vrsta novih, večinoma manjših tkalnic, ki so bile v času zastoja deloma primorane blago ceno prodajati zaradi nedostatka obratnih sredstev. Vse to je neugodno vplivalo na višino cen, nadalje pa je tudi tekstilna industrija drugih dežel v minulem letu, zaradi splošne gospodarske krize in zlasti v naši stroki, delala na to, da odvzame tukajšnji trg domačim podjetjem. To je skušala tudi doseči z dumping-prodajami, ki so bile tako rekoč na dnevnem redu.

Trgovina.

Trgovski promet med Avstrijo in Jugoslavijo je v prvih letih letošnjih mesecih precej padel; izvoz Jugoslavije v Avstrijo je padel od 48:1 na 43:7 milijonov šilingov, izvoz Avstrije v Jugoslavijo od 63:3 na 61:1 mil.; bilanca se je premaknila Jugoslaviji v neprilog.

Konsignacijsko skladišče za 5 milijonov vreč kave bo napravila Brazilijska v Evropi. Bajje je to v zvezi z namenom, da se zahtevam upnikov bolj ustreže.

Ogrska žitna tvrdka Deutsch je postala insolventna; prizadeta je v prvi vrsti borza v Chicago.

Konkurzov v Nemčiji je bilo v juliju 888, poravnalnih postopanj pa 556.

Na nemškem trgu žice je nastopilo nalahno poživljenje.

**Za tesnejše zblžanje med
češkoslovaško in Jugoslavijo.**

Na tretjem kongresu zveze jugoslovensko-češkoslovaških lig v Jugoslaviji in zveze češkoslovaško-jugoslovenskih lig v ČSR, ki se je vršil letos v Sarajevu od 28. do 30. julija, so bile sprejete naslednje resolucije:

1. Kongres ugotavlja z zadovoljstvom, da je delo obeh prosvetnih ministrstev za ustvaritev skupne kulturne deklaracije toliko napredovalo, da bodo mogle oficijelne kulturne zveze med obema državama dobiti določne, obvezne pravne temelje. Kongres izraža nado, da bo z ustvaritvijo te deklaracije pričela ne samo nova doba naše kulturne vzajemnosti, temveč, da se delo medsebojnih kulturnih odnošajev sploh še bolj globi ter je prepričan, da so dobri kulturni odnošaji pogoj za poglobitev in razširjenje stikov na vseh ostalih poljih vzajemnega narodnega življenja.

2. Prosvetni upravi obeh držav naj čim prej skliče skupno komisijo, ki naj uredi vprašanje reciprocitete visokošolskega študija tako, da bi bil prehod s šol ene države na podobne zavode druge države mogoč brez vsakih težav in posebnih formalnosti.

3. Lige naj se v najkrajšem času posvetijo sistematični propagandi svojega idealnega cilja, tako da bodo uspehi vzajemnega dela našli odziv in rodili sadove v najširših narodnih slojih.

4. Posebna komisija naj se posveti vzajemnim šolskim ekskurzijam. Domače lige naj prouče idejno in materialno stran takih ekskurzij, ki naj bodo usmerjene na to, da udeleženci čim bolj spoznajo kulturno in gospodarsko življenje ter naravne lepote krajev, po katerih potujejo.

5. Veliko pažnje je treba posvetiti umetniškimi ekspedicijam, ki naj bodo na dostojni višini in ki naj se ne prirajo v prekratkih rokih. Organizacija teh ekskurzij, razstav itd. naj se uredi tako, da dobe one, ki odgovarjajo vsem pogojem, vsestransko podporo, one pa, ki ne odgovarjajo tem zahtevam, naj se prepovedo. Prosvetni upravi obeh držav bosta določili način za čim uspešnejšo kontrolo.

6. Zvezi lig naj vplivata na pristojnih

Razstave in sejmi

Razstava v Skoplju. Septembra meseca t. l. se vrši v Skoplju večja splošna razstava. Po zaključitvi razstave se prenese del razstavljenih kolekcij na četrti solunski semenj, ki se otvori v drugi polovici meseca septembra t. l. Važnost južne Srbije kot konsumnega trga tudi za našo industrijo priporoča, da razstavo v Skoplju podpiramo s čim večjo udeležbo. Uspeh skopske razstave bo ebenem tudi uspeh naše industrije, ki bo potom nje ne samo pokazala napredek domače fabrikacije v zadnjih letih, ampak bo tudi razširila krog svojega poslovanja in pomnožila svoje trge. Ministrstvo trgovine in industrije priporoča, da se naši industrijalec in obrtniki udeležijo razstave v čim večjem številu.

Kmetijska in industrijska razstava v Kopošvaru. V Kopošvaru se vrši od 24. avgusta do 2. septembra t. l. kmetijska in industrijska razstava.

Razstava hišne industrije v Rotterdamu. Pod pokroviteljstvom jugoslovanskega konzula v Rotterdamu in njegove gospe Wilhelmine G. van Dam se priredi v Rotterdamu razstava hišne industrije iz cele naše države. Razstava bo odprta v sredi novembra t. l. in bo trajala mesec dni. Razstavljalci ne plačajo nobenih pristojbin, ampak samo stroške za prevoz blaga tja in nazaj. Obrtniki se je za informacijo na naslov: Consulat Général du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes de Rotterdam, Korte Winjbrugstraat 5.

Dunajski velesjem. Jesenska prireditve dunajskega velesjema se vrši od 1. do 8. septembra 1929.

mestih na to, da bodo javne knjižnice in gledališča, ki uživajo državno podporo, gojile v primernem obsegu književnost in umetnost bratskega naroda.

7. Čim prej naj se ustanovi skupen češkoslovaško-jugoslovenski list v jezikih obeh narodov, ki bo informiral široko javnost o skupnem delu.

8. Pričakuje se, da bo v najkrajšem času otvorena vseslovaška razstava v Beogradu in Pragi in da bo omogočeno vzajemno zbiranje umetniških del ter s primerno podporo omogočeno izdajanje skupnih umetniških publikacij.

9. Radio-postaje obeh držav naj v svojih programih podpirajo medsebojno spoznavanje na gospodarskem in kulturnem polju.

10. Kongres izraža željo, da bi ministrstvu pravde dostavljali drugo drugemu; a) vse zakonske načrte z motivacijo, ki jih bodo sestavile komisije, in b) vse zakone, ki bodo sprejeti.

11. Kongres pravnikov v kraljevini SHS bo poskrbel za referente o pravni unifikaciji med češkoslovaško republiko in kraljevino SHS.

12. Kongres smatra, da so dani realni pogoji za razvoj gospodarskih, bančnih in finančno-kreditnih stikov med Češkoslovaško in Jugoslavijo ter ugotavlja, da bi bilo v obojestranskem interesu bratskih narodov, da se ti stiki razvijajo čim intenzivneje in čim presrčneje.

13. Krajevne lige naj pritegnejo novinarje obeh držav in naj jim omogočajo medsebojne stike, da bi mogli na ta način čim lažje izmenjavati gradivo. Želijo je tudi, da bi oba tiskovna urada zamenjavala informacije in gradivo ter izdajala o tem posebne bulletine. Prav tako naj bi se zamenjavalo uradništvo tiskovnih uradov.

14. Kongres izraža željo, naj se tujsko-prometna propaganda osredotoči in poglobi v skladu z važnostjo turizma in uredi propagandna in informativna služba za čim večji medsebojni obisk bodisi posameznih turistov ali pa izletniških skupin, kulturnih in gospodarskih organizacij. Odstranijo naj se vse pomanjkljivosti v prometu, kakor tudi o ureditvi letovišč in hotelirstva. Češkoslovaški tujsko-prometni uradi naj priporočajo češkoslovaškim turistom posest Jadranskega morja preko Bosne in opzarjajo na turistične znamenitosti Črne gore in Južne Srbije.

Ljubljanska borza.

Tečaj 5. avgusta 1929.	Povprasevanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.825
Berlin 1 M	13 56	18.59
Bruselj 1 belga	—	7.9205
Budimpešta 1 pengö	9 925	9.955
Curij 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šiling	—	8.0274
London 1 funt	276.03	276.83
Newyork 1 dolar	—	56.85
Paris 100 fr.	—	223.18
Praga 100 kron	168 26	169.06
Trst 100 lir	296.75	298.75

Vrednote: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje, denar 170 Din; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 123 dinarjev; Prva hrvaška štedionica, Zagreb, denar 850 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združ. papirnice Vevče, Gorjane in Medvode d. d., Ljubljana, denar 130 Din; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana, denar 50; »Šešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka, denar 105 Din; Tvorinica za dušik d. d., Ruše, denar 275, blago 285 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 230—270 Din; brzojavni drogov 240—260 dinarjev; bordonalni merkantilni 330 do 380 Din; trami merkantilni 290—310; škorrete, konične, od 16 cm naprej 630—650 Din; škorrete, paralele, od 16 cm naprej 680 do 700 Din; škorrete, podmerne, od 15 cm 520 do 550 Din; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 540—560 Din; deske-plohi, par., od 16 cm naprej 580—620. — Bukev: Deske-plohi, naravni, neobrobjeni 475—500; deske-plohi, naravni, ostrorobi 750—900 Din; deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 650—750; deske-plohi, parjeni, ostrorobi, 950—1150 dinarjev, testoni 450—480; tavoletе 1100 do 1150 Din. — Hrast: Hlodi I., II. 350 do 600 Din; bordonalni 1300—1500 Din; deske-plohi, neobrobjeni, boules 1300—1500 Din; deske-plohi, neobrobjeni merkantilni 900 do 1000 Din; deske-plohi, ostrorobi (podnice) 1200—1300 Din; frizi 1100—1250 Din. — Drva: bukova 21—23 Din; hrastova 19—21 dinarjev. — Železniški pragovi: 2.60 m, 14 x 24, hrastovi 50—56 Din. — Oglje: bukovo za 100 kg 85—90 Din.

Išče se:

Madiere — smreka, jelka — in sicer: 65x195 mm: 150 komadov od 4 m, 150 komadov od 4.50 m, 200 komadov od 5 m, 250 komadov od 5.50 m, 100 komadov od 6 m; 75x215 mm: 100 komadov od 4.50 m, 150 komadov od 5 m, 150 komadov od 5.50 m, 200 komadov od 6 m, 100 komadov od 6.50 m, 100 komadov od 7 m, feo vagon italijanska meja, dobava do 15 sept. 1929.

Jelševе plohe: I., II., neobrobjene, od 2 m naprej, od 16 cm naprej, v debelinah 40 mm naprej, blago suho.

Trame merkantilne (circa 1000 m²):

	4	5	6	7	8
3/3 komadov	1000	600	400	—	—
3/4 komadov	1200	600	400	—	—
4/4 komadov	1000	1200	400	100	—
4/5 komadov	600	1300	1000	500	—
5/6 komadov	—	120	600	600	160
6/7 komadov	—	50	50	—	—

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 2% primesi, prompt. dob., mlev. voz., sl. post., plačilo v 30 dneh, 275—277.50; bačka nova: uzančno blago za prompt. dob. brez doplačila, mlevska vozina, slov. post., plačilo v 30 dneh, 275 do 277.50 Din. — Koruza: »la plata«: dobava julij, avgust, september, zacinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 297.50—300 Din; bačka: zdrava, rešetana, navadna vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 267.50—270 Din; bačka: zdrava, rešetana, mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 260—262.50 dinarjev. — Ječmen: bački: ozimni, 67/68 kg, 270—275 Din. — Oves: bački, slov. postaja, navadna vozina, 265—270 Din. — Moka: pšenična Og: feo Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačljivo pri prejemu blaga, 400—402.50 Din.

Tendena: les: neizpremenjena; deželni pridelki: neizpremenjena.

Zaključki: 48 vagonov bukovih drv, 15 vagonov hrastovih drv, 1 vagon remeljnov, 1 vagon desk, 1 vagon moke.

POSOJILLO MESTA BEOGRADA.

Beograjska mestna občina je dolgovala banki Blair tri milijone dolarjev, ki so zapadli že 15. junija, a jih občina ni izplačala. Ker banka o podaljšanju plačilnega roka ni hotela nič slišati in ker je obenem grozila, da bo v slučaju neizpolnitve njenih zahtev prodala v jamstvo ji izročene mestne zadolžnice, se je obrnila občina za pomoč na državo, ki je bila prevzela poroštvo za posojilo. Država je nato izplačala Blairu one tri milijone po Narodni banki, s čimer je ta dolg likvidiran. Beograjska občina si prizadeva sedaj za najetje drugega dolga, a ga zaenkrat ne more najeti, ker ima skupina Blair še za 60 dni opcijo glede kakšnega nadaljnjega posojila.

Razno

Beograjski »Privredni pogled« piše: »V ministrstvu za vere je napravil neki uradnik v kratkem času 159 ponarejenih računov za nabavo pisarniškega materijala, in je po teh računih prejel od blagajne ministristva 445.683 Din. Vse te račune so še podpisali načelnik in trije drugi uradniki ministristva, ki so s tem potrdili, da je blago v redu kupljeno in primljeno in da so dela izvršena, da si vsega tega ni bilo!

Iz Italije. Finančno leto 1928/29 izkazuje 20.098 milijonov lir efektivnih dohodkov in 19.716 milijonov efektivnih izdatkov; preostane torej prebitok 382 milijonov lir. Med izrednimi efektivnimi izdatki je vsebovana tudi vsota 750 milijonov lir, ki jo je dobila Sv. Stolica. — Število popolnoma brezposelnih je znašalo na koncu junija t. l. 1.993.000, za 21.600 manj kot leta 1927 in za 54.000 manj kot leta 1928. Tako je poročal gospodarski minister.

Poročilo ljubljanske Borze dela. Pri ljubljanski Borzi dela je od 27. julija do 3. avgusta t. l. iskalo dela skupno 863, ponujeno je pa bilo delo za 103 osebe. Od začetka leta 1929 do 3. avgusta t. l. je iskalo dela v celoti 5106, ponujeno pa je bilo delo 4572 osebam.

Koncentracija v ameriški premogovni industriji. Pripravlja se ustanovitev velikega ameriškega premogovnega koncerna, ki bo kontroliral premogovnike v skupni vrednosti dveh milijard dolarjev. Novi koncern, ki se bo imenoval Coal Corporation (coal izgovori kovl = Kohle), bo imel za cilj regulacijo produkcije v ameriški premogovni industriji, modernizacijo kopalnih metod in stabilizacijo cen, torej podraženje.

Avstrijska avtomobilna industrija. Avstrijske avtomobilne tovarne so vohče še precej ugodno zaposlene. Prodaja se je pač nekoliko poslabšala, ker se nadomestilo starih avtomobilov po novih ni izkazalo kot posebno potrebno; velik del prometujočih voz je bil namreč šele pred par leti nakupljen in je torej še poraben. Število v prometu se nahajajočih avtomobilov je bilo na koncu prve letošnje polovice za 5 odstotkov večje kot pred enim letom in za 10 odstotkov ali 32.000 voz večje kot v decembru 1927. Od tega pride na Dunaj približno polovica.

Uspehi velesjema v Padovi. XI. vzorčni semenj v Padovi, ki se je vršil od 8. do 23. junija t. l., je v celoti dosegel najboljše uspehe. Dasi je uprava velesjema izvršila selekcijo udeležencev in dovolila udeležbo samo producentom, se je semnja udeležilo nad 900 tvrdk, med njimi francoske, nemške, holandske, češkoslovaške, severo-ameriške, avstrijske, madžarske in angleške. Vsled pomanjkanja prostora ni bilo mogoče sprejeti 40 razstavljalcev. Blago je bilo razstavljeno v 12 paviljonih s površino 35.000 m², od katerih pokrijejo samo 420.000 m² površine. Celokupno je meril prostor velesjema 100.000 m², od katerih pripada 15.000 m² na park za zabavišča. Prihodnji velesjem se vrši junija 1930.

GLASOVI ZOPER CARINSKE MEJE.

V letošnji binškoštni številki je priobčil »Neues Wiener Tagblatt« članek z naslovom: »Europäische Wirtschaftsideologie«, ki se peča z nesmiseljo evropskih carinskih mej. To nesmisel predočuje zemljevid, na katerem so vrisane evropske države s svojimi carinskimi mejami, in čez nje zemljevid Zedinjenih držav Severne Amerike. Nasprotje med raztrgano Evropo in enotno gospodarsko ozemlje tvoročo Ameriko se iz tega stavka najbolj spozna. Pariški list »Pax« reproducira ta zemljevid in ga opremilja z besedilom, ki mu posname mo sledeče:

»V članku dunajskega lista vidimo 28 samostojnih evropskih držav in 28 samostojnih gospodarskih enot, ki so se opremile druga proti drugi z 28 carinskimi mejami; ta nesrečna Evropa se mora glede industrije in glede prodaje boriti z vedno večjimi težkočami. Ne

moremo dosti s poudarkom opozarjati, da tiči vzrok napredujočega razpadanja evropskega gospodarstva v skoraj nepremagljivih carinskih mejah med posameznimi državami. Do istega zaključka pride mladi francoski nar. ekonom M. Jean Marchal v svoji doktorski disertaciji, z naslovom »carinska zveza in evropska organizacija«. Avtor dokazuje, da grozi Evropi ista usoda kot stari Grški, ki je kljub svoji kulturi razpadla vsled svoje notranje razcepljenosti. Avtor dokazuje tudi, da bi se Zedinjene države Severne Amerike po carinski zvezi Evrope nikakor ne smele čutiti vznemirjene, temveč da more tudi Amerika trajno le tedaj prosperovati, če se tudi vsem drugim deželam sveta dobro godi.

Tudi bivši francoski delovni minister Le Troucquer je na neki konferenci, vršivši se pod avspicijami Carnegijeve ustanove, izjavil, da bo pravi mir vladal šele tedaj, ko bo Evropa manj raztrgana in ko bodo njene koristi bolj harmonično izenačene. Le Troucquer omenja po neki knjigi Amerikanca Murraya Butlerja, da je bila tudi Amerika po dolgotrajni secesijski vojski (1861 do 1865) v notranjosti razcepljena in da se ima zahvaliti za poznejšo obnovo in za poznejše blagostanje le vzpostavitvi popolne gospodarske prostosti v vseh državah zveze. V Evropi so pa nove politične meje po vojski carinske meje še pomnožile, in sicer prav tedaj, ko je potreba kolikor mogoče obsežne industrijske koncentracije posebno jasna. Gospodarski razmah Francije datira od onega dne, ko je francoska revolucija podrila vse meje v državi (prej so bile namreč francoske province gospodarsko druga od druge skoraj tako ločene kot države), dvig Nemčije se prične z dnem Nemške carinske zveze in nemške združitve. Koliko manjše bi bile stiske in težkoče Evrope, če bi se posrečilo vzpostaviti med njenimi državami gospodarski mir in končati gospodarsko vojsko! In nikdar ne smemo pozabiti, da morejo voditi carinske vojske, te usodne naslednice gospodarske anarhije, tudi do vojsk z orožjem.

Sicer lepe besede, toda uresničiti se ne bodo dale nikdar!

Dobava-prodaja

Zgradba železobetonskega mostu v Škofji Loki se bo oddala potom ofertalne licitacije dne 15. avgusta t. l. pri gradbenem oddelku oblastne samouprave v Ljubljani. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja zakupa bufeta na postaji Velenje se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 20. avgusta t. l. pri direkciji drž. železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije Ljubljana glavni kolodver se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 28. avgusta t. l. pri direkciji drž. železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja lesa. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 31. avgusta t. l. ponudbe glede prodaje lesa. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dobave. Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 8. avgusta 1929 ponudbe glede dobave kaset (kajseta) za šivanje in vezanje remenja; 6 parov gumijastih škornjev; 550 kg navadnih žebeljev; 600 kg svetlega karbolineja. Direkcija drž. rudnika Krika sprejema do 9. avgusta 1929 ponudbe glede dobave 14 komadov ščepcev (hvataljka) za jamske vozičke. Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 12. avgusta 1929 ponudbe glede dobave 1 komada oklopne omariče, dvopolnega sklepa in varovala ter 1 komada Tahometra in 1 komada Manometra za parno turbino; 300 kg olja za mazanje jamskih vozičkov; 500 kg strojne masti in 20 kg vazelina. Mašinsko odelenje direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema ponudbe do 12. avgusta 1929 glede dobave 60 m mašila za pralne odprtine. Direkcija drž. rudarskih preduzetca v Sarajevu sprejema do 12. avgusta 1929 ponudbe glede dobave 5000 komadov električnih vžigalnikov (Kurzschlussglühzylinder). Gradbeno odelenje direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 13. avgusta 1929 ponudbe glede dobave telefonskega materiala. Saobračajno komercialno odelenje direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 9. avgusta 1929 ponudbe glede popravila 300 komadov zavornih železnih cokerij, 155 komadov signalnih rogov ter 23 komadov dvoglasnih piščalk. Vršile se bodo naslednje javne licitacije: dne 9. avgusta t. l. pri Intendanturi komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave mesa, 20. avgusta t. l. pri Komandi mesta v Dolnji Leudavi glede dobave kruha, 21. avgusta pri Komandi Vojnega okruha v Varaždinu glede dobave kruha; 23. avgusta pri Komandi mesta Sušak glede dobave kruha (pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah), dne 23. avgusta pri Ministrstvu za gradbe, računsko ekonomsko odelenje v Beogradu radi dobave kabljev in kabelskega materiala (natančnejši pogoji se dobijo pri omenjenem odelenju). Dne 22. avgusta pri Direkciji drž. železnic, gradbeno odelenje v Sarajevu, glede dobave 10 komadov drezin. (Pogoji se dobijo pri omenjenem odelenju.) Dne 12. avgusta t. l. pri In-

tenanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se vrši druga javna ustmena licitacija glede dobave 650.000 kilogramov ovs. Dne 17. avgusta t. l. pri Inženjerskem odelenju Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertalna licitacija za popravo zgradbe garnizijskega intendantskega slagališta v Mariboru. Dne 20. avgusta t. l. se vrši pri Kr. direkciji šum v Vinkovcih javna ofertalna licitacija glede prodaje lesenega materiala. (Natančnejši pogoji se dobijo pri omenjeni direkciji.) — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 16. avgusta t. l. ponudbe glede dobave smrekovih desk in 32.500 kg portlandcimenta. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Delavnica drž. železnic v Mariboru sprejema do 12. avgusta t. l. ponudbe glede dobave lanenega olja, firneža, terpentina, sikativa, barv itd. Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 14. avgusta t. l. ponudbe glede dobave gumijastih preprog; do 16. avgusta t. l. glede dobave 4000 Hackethalbronevega voda, 1 centrifugalne sesalke in električnega materiala. Direkcija drž. rudnika Krika sprejema do 16. avgusta t. l. ponudbe glede dobave železnih nosilcev, svinčenih cevi, raznega pisarniškega materiala (papir, svinčniki, črnilo, ravnila, igle za šivanje aktov, tintniki, bloki, risalni žebeljčki itd.), gumijevega materiala in raznega drugega materiala; do 23. avgusta t. l. pa glede dobave 10 sodov karbolineja. Direkcija drž. rudarskih preduzetca v Sarajevu sprejema do 17. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg tračnic in 10.000 kilogramov raznega železa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: dne 16. avgusta t. l. pri direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave 20 vagonov cementa; 17. avgusta t. l. glede dobave barv in čopičev; 19. avgusta glede dobave raznega telegrafsko-telefonskega materiala; 21. avgusta glede dobave 300 komadov kožuhov; 24. avgusta t. l. glede dobave negašenega apna; 25. avgusta glede dobave lesa; 26. avgusta t. l. glede dobave oglja; 29. avgusta t. l. glede dobave pločevine. — Dne 16. avgusta t. l. pri direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave materiala za vzdrževanje varnostnih naprav; 22. avgusta glede dobave 507 kratkih in 204 dolgih kožuhov ter glede dobave telegrafsko-telefonskega materiala; 23. avgusta t. l. glede dobave 4000 kg modre galice; 24. avgusta t. l. glede dobave 32.000 komadov metelj; 26. avgusta t. l. glede dobave stenja, gorilcev, stekla za svetiljke, svetiljk itd.; 27. avgusta pa glede dobave 2000 komadov smolnatih bakelj. — Dne 17. avgusta t. l. pri di-

rekciji pomorskega saobračaja v Splitu glede dobave raznega pisarniškega materiala (razni papir, kuverte, svinčniki, risalni žebeljčki, črnilo, tuš, barve, peresa, držala, gobice, vrvice, terpentinovo olje, urarsko olje, pravokotni trikotniki itd.). — Dne 22. avgusta t. l. pri Inženjerskem odelenju Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede zgradbe skladišča za reflektorsko opravo v Zagrebu; 23. avgusta pa glede zgradbe skladišča za reflektorsko opravo v Karlovcu. — Dne 24. avgusta t. l. pri Upravi drž. monopolov, ekonomsko odelenje v Beogradu, glede dobave 310.000 m platna; 15. avgusta glede dobave 1.750.000 komadov jutinih vreč. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Vršile se bodo naslednje pismene pogodbe glede dobave ovs, sena in slame in sicer: 8. avgusta pri Komandi voj. okruha v Karlovcu glede dobave 100.000 kg ovs, pri Komandi voj. okruha v Varaždinu glede dobave 150.000 kg slame; dne 9. avgusta pri Komandi mesta v Čakovcu glede dobave 280.000 kg sena; 10. avgusta pri Komandi mesta v Čakovcu glede dobave 150.000 kg ovs; 12. avgusta pri Komandi voj. okruha v Varaždinu glede dobave 260.000 kg sena; 13. avgusta pri Komandi mesta v Čakovcu glede dobave 100.000 kg slame; 14. avgusta t. l. pri Komandi voj. okruha v Karlovcu glede dobave 90.000 kg slame; 16. avgusta t. l. pri Komandi voj. okruha v Karlovcu glede dobave 60.000 sena. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.) — Dne 14. avgusta t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetnem slagalištu v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 3000 komadov nosilnic za ranjence; 17. avgusta glede dobave 1500 komadov blazin in 3000 komadov slamnic; 22. avgusta glede dobave 5000 komadov rjuh; dne 24. avgusta glede dobave 100 komadov umivalnikov, 2000 komadov aluminijeve posode, 50 komadov strojev za mletje mesa in 50 komadov formalinskih aparatov; dne 26. avgusta glede dobave 500 komadov umivalnikov, 500 komadov posodic za mlo, 1000 komadov pljuvalnikov in 100 komadov čajnikov; 29. avgusta glede dobave 450 komadov emajliranih loncev, 300 komadov loncev za prenašanje jedi in 300 komadov druge posode. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem slagalištu.) — Dne 14. avgusta t. l. se bo vršila pri Ekonomskem odelenju Ministrstva Gradjevina ofertalna licitacija glede dobave 1400 plošč pocinkane pločevine; 16. avgusta glede dobave usnjenih torb, pasov, spojnice in šatorov; 21. avgusta glede dobave 4000 kg autoolja; 26. avgusta pa glede dobave raznih galvanskih elementov. (Pogoji so na vpogled pri blagajni Ministrstva Gradjevina, Masarykova ulica 2.)

Kvalitativno najboljše

nogavice volnene in flor, rokavice, triko perilo, vestje, puloverje, žepne robce, naramnice, kravate, ovratnike, srajce, razne čipke in vezanine, kompletne potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike edino le pri

JOS. PETELINCU, Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika ob vodl.
Na veliko Telefon 2915. Na malo

Veletrgovina

A. Šarabon

Telefon 2666 v Ljubljani Telefon 2666
priporoča

špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke, raznovrstno rudninsko vodo. — Lastna pražarna za kavo in mlika za dišave z električnim obratom
Centri na razpolago

Vsem trgovcem priporočamo

šolske zvezke vseh vrst iz lastne tvornice

Vedno na razpolago

vse tiskovine za šolo in urade iz lastne zaloge

Bogata zaloga vseh učnih knjig in učil

Cene solidne Postrežba točna

Zahtevajte cenike!

Učiteljska tiskarna in knjigarna

Telefon št. 2312 v Ljubljani Telefon št. 2312
Poštno hranilnični račun št. 10.761

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN

LJUBLJANA

ZALOGA sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenike!

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA

TRG.-IND. D. D. **GREGORČIČEVA 23**

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih listov. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, posetnice itd. * LASTNA KNJGOVZNIČA. * TELEFON. ŠT. 2312